

Motion till riksdagen

1989/90:Kr17

av Birgit Friggebo och Jan-Erik Wikström

(båda fp)

med anledning av prop. 1989/90:72 om arkiv m.m.

Propositionen innehåller förslag till ny arkivlag som ger grundläggande regler om arkiv hos såväl statliga som kommunala myndigheter.

Vi noterar att regeringen har underlåtit att höra lagrådet i anledningen av lagförslaget. Vi anser att det är ytterst olyckligt, särskilt med hänsyn till att regeringen valt att frångå data- och offentlighetskommitténs förslag att i tryckfrihetsförordningen ta in en bestämmelse om att allmänna handlingar får gallras endast om de är av ringa betydelse ur offentlighetsynpunkt. Vi anser att lagrådet borde pröva om en sådan bestämmelse skulle vara ändamålsenlig.

Vi behandlar i denna motion integritetsaspekterna av lagförslagen. Regeringen vill i arkivlagen poängtera att ett av målen för arkivverksamheten är att garantera forskningens behov. Vi menar att forskningens behov alltid måste vägas mot nödvändigheten av att skydda medborgarnas personliga integritet.

Dessa delvis motstående intressen aktualiseras framför allt vid gallring av arkiv med känsliga handlingar (10 §, förslag till arkivlag). Enligt regeringens förslag skall sådana särregler om gallring ges antingen i lag eller förordning. Vi anser att riksdagen alltid bör göra avvägning mellan forskningens behov och integritetsaspekterna. Därför föreslår vi att i de fall särbestämmelser om förstörande av allmänna handlingar skall finnas i stället för arkivlagens gallringsregler, skall dessa särbestämmelser ges i lagform.

Statistikregister

Enligt 63 § socialtjänstlagen skall socialnämnden ur sina personregister lämna individrelaterade uppgifter till statistiska centralbyrån. Dessa register skall enligt regeringens förslag bevaras hos riksarkivet (prop. s. 104).

Regeringen konstaterar på samma sätt som socialdatautredningen att ett sådant förfaringsätt skulle ha fördelar ur integritetssynpunkt. En avsevärd del av forskningens databehov kan tillgodoses av registren utan att man behöver gå in i de mer känsliga personakterna. Detta låter sig sägas i de fall personakterna finns bevarade hos socialnämnderna. Men såvitt vi förstår kommer detta inte att vara fallet för de flesta personakter. Akterna skall ju i princip gallras efter fem år. Således bör också statistikregistren gallras efter fem år på samma sätt som gäller för socialnämndernas personregister.

Hemställan

Mot. 1989/90

Kr17

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen beslutar i enlighet med vad i motionen anförts om särbestämmelser om gallring av allmänna handlingar som skall gälla i stället för arkivlagens regler,
2. att riksdagen beslutar i enlighet med vad i motionen anförts om gallring av statistikregister inom socialsektorn.

Stockholm den 15 mars 1990

Birgit Friggebo (fp)

Jan-Erik Wikström (fp)